

Kamp om at blive af med Normalbudgettet. Min Erindring siger mig tværtimod i denne Henseende, at, om der end, fra en enkelt Side kan have været fremsat Ønske om at bevare Fællesforfatningens Ordning, blev der dog i det Hele meget let tilveiebragt Enighed imellem os derom, og navnlig mellem Landstinget og Folkethinget var der paa dette Punkt ingen væsentlig Dissens. Men Hovedpunktet i det Hele er jo, at det ærede Medlem gav en Fremstilling, som om der havde bestaaet en vis Tilstand indtil 28de Juni 1866, og at denne Tilstand saa blev forandret, men denne Fremstilling er aldeles ikke korrekt. Der bestod jo her i Danmark en alle vore Anliggender omfattende Forfatning fra 5te Juni 1849 indtil 26de Juli 1854, for saa vidt man vil medregne den Forfatning, der da ved en ensfaldig kongelig Akt blev skabt, blandt de legale Forfatninger i Danmark, og ellers indtil 2den Oktober 1855. Og under denne Grundlov af 5te Juni 1849, som i dette Punkt er fuldstændig overensstemmende med den Forfatning, vi nu have, var jo nægagtig den samme Strid tilstede om Betydningen og Opfattelsen af Finantsloven, som nu føres. Der har lige fra den første Gang, der sammentraadte en Forsamling, efter at den grundlovgivende Rigsforsamling var tilende, der har i det allerførste Folkething, som valgtes, ved den allerførste Finantslov, der blev forelagt, ja, jeg kunde næsten sige ved det allerførste Ord, der blev talt om denne Finantslov, reist sig netop dette samme Spørgsmaal: Hvad er Betydningen af Finantsloven, hvilken er Thingenes indbyrdes Stilling? Og den selsomme Tale, der nu føres om, at man søger at binde Folkethingets Frihed ved et „Normalbudget“, naar man opstiller visse Begrænsninger for Finantsloven, har lydt i denne Sal længe før 1863, f. Ex. i Debatter, som jeg har tilladt mig at føre om den rette Forstaelse af Grundloven af 5te Juni 1849 paa dette Omraade; den har lydt her før 1855, lydt overhovedet saa ofte, der har været nogen Dissens tilstede om noget Punkt i Realiteten. Derfor er den Fremstilling, det ærede Medlem har givet af Udviklingsgangen i vort Forfatningsliv, kun skiftet til at bringe en rent forkert Opfattelse af, hvad det for Diebliffet dreier sig om. Hvad det gælder om, kan man gjerne, om man vil, kalde med Normalbudgettets Navn; de, der ere Modstandere af Forbringelsen om Begrænsninger paa dette Omraade, vælge naturligvis det Ord, som skurrev stærkest i Øret. Men der er den store Forskiel paa det Normalbudget, som Forfatningen foreskriver, og det „Normalbudget“, som udvikler sig praktisk, traditionelt, gennem Forfatningens egne Konsekventer, at det ene er en tyngende Lænke, det andet et frivilligt paataget Baand. Den Forfatning, det Land, den Representation, som tidligt forstaaer at bringe Spørgsmaalet om den aarlige Skattebevilling ind i en saadan praktisk Gang, at

dele vigtige Arbejde gaar sel og hurtigt og uden at afstedkomme nogen Konflikt, denne Forfatning, dette Land og denne Representation faar bebst frie Kræfter til forsvigt at anvende sin Gode og sin Myndighed til at fremme Frihed og Fremskridt, og det Land, den Forfatning og den Representation, som spilder sine Kræfter paa den aarlige Bevilling, som gjør den til Hovedgjenstand for hvert Lars Arbejde, forsammer sig selv til en Sisyfuskjæring, rullende idag Stenen op paa Toppen af Bakken, for at se den rulle ned igjen imorgen og begynde sit mofommelige Arbejde forfra. Og dersom der er Nogen, der var i Tvivl om denne Sætnings Sandhed, lad ham da faste Bliffet tilbage paa vort eget politiske konstitutionelle, parlamentariske Liv i de sidste Aar og spørge sig selv: hvad er det Arbejde, vi have gjort? Er det ikke en sand Sisyfuskjæring? Nei, Spørgsmaalet om Finantslovens virkelige Stilling er sandelig langt ældre end 1863 og 1855. Det staaer uden nogen som helst Forbindelse med Spørgsmaalet om Normalbudgettet i den fortvarige Fællesforfatning. Det ligger i Thingenes egen naturlige Udvikling og lader sig vistnok ikke negte, at Synden, Ansvarer for, at vi i disse Retninger ere komne ind paa visse Omraader, hvor vi ikke skulde være komne, at denne Synd, dette Ansvar maa fordeles mellem flere. Jeg tror, at de Herrer af Flertallet have en stor Part for de sidste Lars Bedkommende, men jeg tør ikke paa- staa, at den Retning, til hvilken jeg bekiender mig, de Mænd, hvis Meningsfælle jeg anser mig for at være, i denne Henseende kunne sige sig selv fri for Brøde. Det er jo ogsaa ganske naturligt og forklarligt, at man netop i Begyndelsen af et Frihedsliv er udsat for at synde i denne Retning. Thi om end Finantsloven kan være et besværligt og mofommeligt og ved den idelige Tilbagevenden monotont Arbejde, er det umegteligt, at den frembyder særdeles nemme Gjenveie til at opnaa Et og Andet; ikke blot naar der er Enstemmighed om en Sag, ogsaa naar der er overveiende Stemning for en eller anden Ting, er det en næsten uimodstaelig Fristelse — især, siger jeg, i Begyndelsen af det politiske Liv, hvor Diet ikke er opladt for Faren — at benytte denne korte og nemme Veie. Derfor tror jeg gjerne, at der meget vel vil lade sig finde, naar man gennemgaar de tidligere Liders Historie, et ikke ringe Antal Exempler paa, at Finantsloven er benyttet paa en Maade, som ikke stemmer med den rene Theori, at man i den Henseende har været tilbøielig til at bruge Finantsloven, hvor den ikke skulde have været benyttet, og at man paa mere end eet Punkt, og vistnok især ved Brugten af de saakaldte Anmærkninger, har gennem Finantsloven ubidffet den Grændse, som det er til alle Parters Nytte at holde skarpt, mellem den executive Myndighed og Bevillingsmyndigheden. Men jeg tilstaaer, at det undrede mig noget, naar det ærede Medlem